

K. ANDREJEV:

Nepremišljena hruška.

epa, ravna hruška je rasla na vrtu, ki je bil ograjen z gosto, trnjevo mejo. Bilo je spomladi in drevje je zelenelo in cvetelo. Tudi hruška je bila v najlepšem cvetju. Zato je bila jako prevzetna in s prezirljivim pogledom se je ozrla na živo mejo in dejala:

„O, ti ničvredno trnje! Brez cvetja si in brez sadu. Prava sramota je, da rasteš v bližini plemenitega drevja. Najbolje bi bilo, da te ne bi ustvaril Bog!“

Trnje je bilo globoko užaljeno in od bolesti je zvenelo in usahnilo. Vejice in debelca so se posušila in strohnela.

Hruške so dozorevale. — Po cesti so prišli cigani in zagledali so na hruški lepo sadje. Ker ni bilo ograje, so stopili na vrt, oklatili sadove s hruške in ji polomili veje in vrh.

MARICA GREGORIČEVA:

Ines in njeno pismo.

Igrica iz italijanščine.

Osebe: Bice markiza Del Fiore. Ines, njena hčerka. Ivana, sobarica. Lena, vratarica. Ildegarda, tašča markize Del Fiore.

Prvi prizor.

Bice, Ivana, Ines.

Bice (z vezenjem v roki.) Uboga moja Ivana! Kako žalostno je tvoje življenje, a le zaradi mene.

Ivana (šiva predpasnik.) Ne ponovite več takih besed, gospa, prosim vas. Življenje poleg vas mi je vedno prijetno. Vaše lepe čednosti in vaša potrpežljivost navzlic tolikim nezgodam vlivajo v moje srce mir in zadovoljnost, ki bi ju pogrešala daleč od vas. Ako pa trpim, trpim rada, saj ne trpim zaradi sebe, temveč le zavoljo vas, gospa markiza!

Bice: Gospa markiza! Oh! Ali ne čutiš zaničljivosti, kadarkoli izgovoriš ta naslov med bornimi stenami tega siromašnega podstrešja? Kliči me prijateljico, reci mi sestra, zakaj le to zaslužim od tebe, ki si mi ostala zvesta ob strani celo tedaj, ko so me ostavili sreča in vsi moji prijatelji. A ne le to! Ti se še dandanes trudiš od zore do mraku, da mi z neprestanim delom pomagaš do zaslužka. In vse to zastonj, dobra moja Ivana!

Ivana: Vaše in moje delo nama pomagata, da na pošten način pre-skrbiva košček kruha tistemu angelčku (pokaže na Ineso), ki ga je že v prvih letih njegovega življenja zadela kruta nesreča.

Bice: Nedolžno, nesrečno dete! Ravno zato tudi čutim vso grenkobo ubožnosti in žalosti. Potomka markizov Del Fiore bo morala kmalu iztezati svojo roko do usmiljenih src, da si pomiri lakoto s koščkom kruha.

Ivana: Potolažite se, gospa! Vaše vezenje je tako natančno dovršeno, da prejmete zanje gotovo lepo plačilo. In, glejte, ravnokar je končano tudi to moje delce. (Vstane.) V prodajalnico nesem eno in drugo; vrnem se kmalu, da pripravim kaj dobrega za obed. Bog ne zapusti svojih otrok, markiza! (Odide k predalniku, vzame še drugo delo, zavije v papir vse skupaj in odide.)

Ines (se približa materi s pisanko, na katero je doslej pisala pri mizici, oddaljena od obeh.) Poglej, mamica, celo stran sem že napisala. Ali je prav?

Bice: Ni slabo, Ines, toda paziti moraš, da napraviš v prihodnje še bolje.

Ines: O, saj sem pisala z vso pozornostjo. In učiteljica mi je rekla včeraj, da pišem najlepše izmed vseh součenk.

Bice: Dobro, deklica moja, ali zato se ne smeš bahati. Paziti moraš vedno, da postaneš še boljša, ako hočeš biti ljuba Bogu in . . .

Ines: In tebi, kaj ne, mamica lepa? O, da! Dobra, dobra hočem biti. A sedaj hočem sesti tu k tebi na stolček in plesti nogavico; ti, mamica, mi pa povej lepo pravljico.

Drugi prizor.

Prejšnji, Lena.

Lena (je vstopila, ko je potrkala). Gospa! Pošilja me gospodar z naročilom, da mu plačate najemnino, ki mu jo dolgujete.

Bice: Oh! Saj sem prosila gospodarja, naj potrpi, ker sedaj nimam niti novčiča. Delala bom noč in dan, dokler zaslužim toliko, da mu izplačam najemnino. Ali za danes mi je nemogoče!

Lena: Manj besed, manj! Gospodar vam daja 24 ur časa. Če jutri ob tem času ne plačate dolga, vam moram zapreti stanovanje. Na snidinje! (Odide.)

Bice: Moj Bog! In kje naj potem poiščem zavetja zase in za svojo nedolžno Ineso? O, Gustav! Iz nebes, kjer počiva tvoja duša, gledaš moje trpljenje.

Ines: Ne jokaj, mamica! (Joče.)

Bice: In zakaj trpiva jaz in Ines? Le zato, ker si naju ljubil bolj nego zlato in imetje markizov Del Fiore, zato ker naju nisi ostavil, kakor je želela tvoja visokorodna rodovina. Ubogi moj Gustav! Ti si umrl, umrl same žalosti . . .

Ivana (vstopi; v prtiču ima sadje, zelenjavo.) No, vidite! Za danes ne umrjemo lakote. Kaj? Vi jokate? Kaj se je zgodilo?

Bice: Ivana! Še 24 ur smo v tem podstrešju, kjer smo skrivali svoje siromaštvo.

Ines: O, mamica! Gospodar je hudoben, jako hudoben, toda zapajmo v Boga!

Ivana: Seveda; ne obupajte še, gospa! Idite sami h gospodarju, razodenite mu svoj položaj.

Bice: Zaman! Gospodarjevo srce je kamenito. Oh! Ko bi vsaj imela kaj vrednostnega, da bi nesla v zastavljalnico. Ali... (Zanika z glavo.) Ničesar nimam več. Še celo poročni prstan, edini znak čiste, brezmejne ljubezni, je shranjen v zastavljalnici...

Ines: Pa ta moja obleka, mamica! Še nova je in morda bi zadostovala za silo.

Bice: Saj nimaš nič drugega.

Ines: Res je, ostala bi v srajci. Ali čuj! Tista lepa knjiga s podobami, ki mi jo je nedavno podarila učiteljica, ima svojo lepo vrednost, ne?

Ivana. Oh, ubogi moj otrok.

Bice (ki je jokala, vstane). Še enkrat poizkusim iti h gospodarju in na kolenih ga poprosim milosti. Pojdi z menoj, Ivana! A ti, Ines, sedi k oknu in uči se; vrneva se kmalu. (Odide z Ivano.)

Ines: Le idi, mamica, le! (Vstane, prekriža roki.) Koliko solzá, koliko žalosti! Oh, če bi zamogla jaz zmanjšati njeno trpljenje. Ali kako? O, nekaj mi je prišlo na misel. V očenašu molim vsak dan: Daj nam danes naš vsakdanji kruh! Nocoj hočem pa moliti drugače. Reči hočem: Daj nam danes, da plačamo najemnino. — Kdo ve, morda me Bog res usliši. O, seveda me usliši. In ker je silno, hočem Bogu pisati. Da, da! Prav tako storim. Oh, in če me Bog usliši, kako bo mamica zadovoljna. Takoj vzamem pismen papir. (Gre komari, vzame papir, zavitek, sede na prejšnji prostor k mizici in piše):

Ljubi gospod Bog!

Moja uboga mama je jako žalostna, ker ne more plačati najemnine. Zato Te prosim, da mi pošlješ 50 kron. Pozdravi mi Mater božjo; Jezuščku pa dam poljubček.

Tvoja Ines.

Tako; pismo je spisano. (Posuši ga in spravi skupaj ter vtakne v zavitek.) Sedaj pa še naslov. (Piše.) Gospodu Bogu v nebesih.

Tretji prizor.

Ines, Ildegarda.

Ildegarda (obvratih). Kaj, jeli mogoče, da stanuje v tem ubožnem bivališču družina mojega ubogega sina? Oh, Gustav, odpusti mi! (Zase.) Ali ni to njegova hčerka? Seveda, saj mu je tako podobna!

Ines (se ozre.) Kdo ste, gospa? A, vem, vem. Vi ste hišna gospodinja. Toda povedati vam moram, da mame ni doma; šla je h gospodarju, da bi ga izprosila, naj počaka z najemnino. Niste je li srečali?

Ildegarda: Ne, deklica, jaz nisem hišna gospodinja.

(Konec prihodnjič.)

